

آبونه شرائطی

مداجلی، خارجی، هریر ایچون  
سنه لکی (۲۵۰)، آلتی آیانی  
(۱۳۰) غروشدر.

نسخه سی ۱۰ غروش،  
سنه لکی ۵۲ نسخه در

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دار و مخصوصه  
اخطارات

آبونه بدلی پشیندر

مسلمه موافق آثار مع المنویه  
قبول اولنور. درج ایدلمین  
بازیر اعاده اولونماز

# الکتاب

س ۱۳۳۰

دینی، فلسفی، علمی، ادبی هفته لقی مجموعه اسلامیه در

باش محرر صاحب و مدیر مسئول

اشرف اریب

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم محمد عاکف

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد



بر آن فارغ اولماد قلمی دوشونه رك خلافت ارض وظیفه متنا بهاسنك  
كنديلرینه تفویضی جناب حقدن طلب واستدعايه قيام اينديلر .  
جناب حق اولنره بيان ايندى كه ارضه خليفه اوله بملك ايچون ايجاب  
ايدر شرائط تسبيح و تهجد له اخيلى ليالى ايتك . يا خود عرش اعظمك اطرافى  
صاروب حياتى ذكر و تمجيد وقف ايله مك دكلدر . ارضى بد تصرف  
وحا كيتنه آلوبده سطحنده ، دروننده موجود ماده لردن استفاده  
امكانى يالكىز بر ، ايكي شرطه وابسته در :

يكانه خاصه . ميزه سى قابليت تفكر دن عبارت اولان عقله مالك  
اولق . نوع بشر ك طرز بديع خلقتنده و اونك حائر اولدني اعضا و جوارح  
ايله مجهز بولق .

عقل سايه سنده در كه طبيعتلى برى برينه بيانجى وضد اولان شيلره  
آهنك انتلاف و امتزاج و يربله بيلير ، برى برينه ايصينمش ، قاينامش  
اولان شيلرى ده يكدىكر دن آيرمق امكانى الله ايديلير . منبع و معظم  
قلمه لره وجود و يرمك ، زرهلر ، سلاخلر بابوب ميدانه كنير مك ،  
دريالرك سطحنى دونامالره دولدورمق كى شيلر صرف علك ارشاد  
والهامندن حاصل اوله بر اثر ابداعدر . مجهولاتى كشف واستخراج  
ايدن . ساحة تفكر اى غيبسانك اك درين نقطه لرينه قدر امتداد  
ايتديرمك عنزم و جسارتى كوسترن ، طبقات سماوانك فوقنده پرواز  
ايدن عقلدر . دائرة اميده صيغمايان مشكل و معتنا ايشلرى حل و تيسير  
ايدن ، ايقالى يوكسكلره قالديران ، دميرى يوموشاده رق حياتنه نافع  
آلتلر ، اولومدن وقايه ايدمك متين زرهلر ، لوحلر اعمالنه مساعد  
برحاله افراغ ايدن ، خلاصه شوعالم ماديدنه دائرة حصرو تعداد صيغمايان  
بونجه كشفيات و اختراعاتده عامل يكانه وظيفه سنى كورهن هپ عقلدر .

انسالك اعضا و جوارحنه كلنجه ، عقلك امكانى تصور ايتديكى  
شيلره شكل وجود و يرمك وظيفه سنى ده او كا مترتيدر . عقلك كائنات  
اوزرنده كى قدرت تصرفيه سنى نطيقه واسطه اعضا و جوارح انسانيه دن  
باشقه برشى دكلدر .

ايشته خلافت ارض مسئله سنده وجودى لابد اولان شرائط بولردن  
عبارتدر كه سنت ازليه الهيه وظيفه خلافتى ، دوغريدن دوغرى به بوللرى  
استكمال ايدنلره حسب ان عد ايتشددر .

ملائكه ابداى آدمك ريوزنده فسادلر چيقارم جلقلى ، لذاذ و  
شهوانه نه درجه به قدر انهماك كوستره جلقلى ايشيتمش آ كلاملردى .  
بالآخره جناب حقد اوللرى ريوزينك حاكم مطلق يابه جفنى وحى  
الهامى طريقيله آكلايجه بونى فوق العاده موجب حيرت بر حادثه عظما  
تلقى ايتديلر . قان دو كملك فتنه و فساد او ياندير مغه عشق درجه سنده  
تمايلى اولان انسانى بو الفات و نعمته لايق كورمديلر . اوللرك  
اعتقادنجه خلافت امر خطيرينه هر وجهه لايق بر مخلوق و ارسه اوده  
كنديلرى ايدى و اولنره بوقناعت « انجمل فيها من يفسد فيها ويسفك  
الدماء و نحن نسيح محمدك و نقدر لك » ديدر قمشدى .

ارضى معمور ايتك و بو وسيله ايله ارضه خلافتنه استحقاق قازانق  
صرف عبادت و طاعتله ، تسبيح و تقديس ايله ، قواعد عرش برينه صاريله رق  
مناجات كردكاره وقف نفس ايله ممكن الحصول اوله ايدى جناب حقد بو  
وظيفه يى ملائكه مقربينه تفويض ايدمك چكى شهبه سز ايدى . فقط ارضه  
حاكم اولق ايچون بوقدرى كافى دكلدى . حكمت ازليه ارضى زير  
تحكم نه آله بيلمك استعداد و قابليت يالكىز طاملره تخصيص ايتشدى .  
چونكه اطرك كنديلر بر موهبه سى اولان عقل و خواص جسمانيه لر  
ماخلق لمانده قوللانه حق ، غايات مقصوده به دائما طبيعى بوللردن كيدمك  
اولانلر يالكىز اوللر ايدى .

مترجمى : محمد شوكت  
عبدالعزىز چاويش

## دينى مجددلر

باخود

«توركيانك نجات و اعتلا يوللرى» نده بر رهبر

مرقك مصالبيه سى

« مشايين عرفلر ، مثلاً بياضلر ، سياهلر منج اولنه بيليرلر . فقط بوندن  
حاصل اولان ملزلر ، منشالرى اولان قوملرك دوننده قايير و برمه نيت تشكيل ،  
حق مشكل بر مدينى ادامه به قابليتيز اولور . . . اسير قانك آلمان وانكلير  
لى كى . حالى قوملرك تصالبرى بر عنصر ترقى اوله بيلير . . تصال ايدن قوملر  
غايت متباين اولسلر ، اقوام طالبدن بيله اولسلر دائما بر عنصر تردى تشكيل  
ايدرلر . ايكي قومي تصال ايتديرمك هين زمانده بونلرك بغية تشرېحه و عقليه  
لرني تحويل ايتكددر . » [ ۵۱ ] « بو مختلف عرفلر آره سنده مصالبه لرك  
اهك ائرى بو عرفلرك روحى ، يعنى قوملرك قدرتى وجوده كتيرن و اونلر  
نه ملك ، نه وطن بولونمايان افكار و حسابات مشتركه هيت مجموعه سنى تجريب  
ايتكددر . بودور تاريخ ، اقوامك دور بجرانيدر . بر قوم چوق شى غائب  
ايدم بيلير ، چوق زمان نلا كنلر كچيره بيليرده ينه بلنى دوغرو لته بيلير . روحى  
غائب ايتديكى زمان ايسه هر شى ضايع ايتمش ديتكددر . بر داهابلى دوغرو لته ماز ،  
كوستاولوبونك بومطالع سنى تميق ايشم . . علم حيواناتك تصال عرق ،  
وراثت اصطفا قانونلرني حيات و تاريخ اقوامه تطبيق ايتكمكه بونتيجه به واصل  
اولدني كورددم . علم حيواناته تصال عرق ، ايكي مختلف نوعك اقترانيله  
« ملز » حصولنه اطلاق اولنور . » [ ۵۲ ] « كوستانولوبونك حيات اقوامه  
تطبيق ايتديكى دستورلرينك مستند بولندينى قوانين طبيعيه يى ايفاح ايتكدن  
صوكره تورك عثمانلى عرقنك مصالبه سيله بونك نتيجه سندن امنيتله بحث ايدم .  
بيليرم : » [ ۵۳ ] « عثمانلى و سلاجوق توركلرك ، يكي چرى اوجاغنه كيرنلر ،  
اسلام اولانلر ، و باشقا مللردن تورك تحت ازدواجنه آلتان قيزلره مصالبه سنده  
دقت ايدم . مللقلرى آبرى بر ار ككله قادين ، حتى متمدن بيله اولسلر ،  
تشرىك حياتده بر موازات تأسيسى ايچين مى خصوصيتلرني از چوق اماله  
مجبور اولورلر . ذريتله هر بيرنك قانون اريدن حصه دار اولدقلى درجه  
قوتده بغيه وى و معنوى خصوصيتلردن بر بارجه ابراك ايدرلر . لكن بودريت ،  
هيچ بيرنك تمام بر نمونه سى دكلدر . عثمانلى توركلرك ، عرفته حل و منج  
اولوان بر چوق قانلره بغية تشرېحه سى ده كيشدى . اورتا آسيادنى كان تورك  
حائله سى باشقه قانلره نه قادار قاريشدى وسياى جسمانيى نه قدر كوزلاشدنيسه



تورك قانی ایچینده نابود اولمسی اقتضا ایدم جکدر . تورك عرقنک معروض اولدینی شوايکچی و مضر تصالبه نه قدر اهمیت اسناد ایدلمسه ینه اور و باده بولونل مختلف و متباين اقوام آره سنده ، ترقیات مدنیه سوقيله میدان آلان هر درلو سربستی اختلاطک حصوله کتیره جکی تصالبدن فضله بر کمیت و اهمیتی حاز اوله باز . اور و یا ملت لرینی ، بو اختلاط مدنی دوره لرینی یاشاغه و کوندن کونه ایلری کورتورمکه بائلا دقلرندن اعتباراً بیلیم ندنی یه یوز طومش فرض ایدیورلری ؟ مطالعه مزى عثمانی تورکارینه حصر ایتیمه رک ، ابرانه ، چینه دوغرو تعمیم ایدم جک اولور سه ق شرقه اختلاطات صلیبه نك فربه کی قدر اولما دیغنی تسلیمده تردد ایتیمه ز . بونکله برابر اقوام شرقیه غربیه نسبتله نه دن متردیدر ؟ ضربه تصالبک اقوام عالیه آره سنده اولدیغنی درمیان ایتیمکه : « تصالب ایدن قومار متخالف و غیر متجانس اولدقلری تقدیری اوزرینه اقوام عالیه دن بیله اولسه ینه بر عنصر تردی تشکیل ایدم جکلرینی ، ناطق اولان قاعده تصالب مانع اولمالیدر .

داهادوغریسی بالعموم انسانلرک مبدأ خلقته منتهی اولان ماضیلرینه دوغرو نه قادر ارجاع نظر ایدرسه ک تصالبک او لستیمده آزادلیغنی و مستقبل طرفنده ایلرله دیکه هرق اعتباریله عظیم قاریشیقلر معروض قالمقده اولدیغنی کورورز . شو حالده انسانلرک الک مترقی زمانلری الک ایشدائی دوره لری اولقی و حتی « ایکی قومی تصالب ایشدیرمک عینی زمانده بلیسه تشریحیه و عقیده لرینی تحویل [ دیگر سوزلری قرینه سیله تحویل تعبیرینک ضمیمه تخریب معناسی ده معتبردر . ] ایتک اولدیغنه کوره انسانلرک خاصه ذکاجه و بلکه کوزلکجه الک مترقی زمانلری الک ابتدائی دوره لرنده کچمش اولقی ایجاب ایدر ، که بو کاموسیو کوستاو لوبون ایله هاشم ناهید بک بیلیم راضی اولورلری ؟ تصالب قانونک شوقره صریحه می ایجابجه بویوزمن عرقی دوچار خرابی اولان عثمانی تورکارک قوه عقلیه لری ایله سبالیینه نظر آنجین ندنی ایتدکلری سؤالی ده عثمانلرک ، تصالبیله سبای جسمانیلرنده کوزلک و عقل و ذکاجه انکشاف و ارتفاع کسب ایشدکلرینی تصدیق ایدن هاشم ناهید بک وارد اولور ، عثمانلرک تصالبه سبای معنویلری چیرکینلشدیکنی بازارکن سبای جسمانیلرینک کوزلکشدیکنی ، افاداتکزه بالکن بر قیمت ادبیه و یرمک ایچین علاوه ایتدیه کز حیوانلرک اصطفا ی عرقیلرنده محاسن جسمانیه تک معنوی محاسنه برابر ترقی ایتدیکنی دوشوغلی ایدیکر ؛ هاشم بک ا و باخود انسانلرک تصالبی مسئله سنده حیوانلره تطبیقاً مطالعه یوروتک بک شایان امنیت اوله میه جنی حقنه بونقطه سزی ایفاظ ایتلی ایدی .

کله لم ینه تورکارده ذکاسی انکشاف و ارتفاع ایدن الک عالی طبقه نك نه دن اخلاقجه الک فناسی اولدیغنه : روحی و معنوی تخریب ایدن تصالبده یوقسه دمیکنی صراحتک خلافت اوله رق قوه عقلیه جه بر خاصیت عمرانی واره صوکره ، قوه عقلیه ایله روح و معنویت آره سنده کی

سبای معنویسی ده او درجه چیرکینلشدی . خلاصه بو مصالبه تورك عرقنک روحی تخریب ایدی . « [ ۵۶ ] عثمانی تورکارده ذکاسی انکشاف و ارتفاع ایتدیکنی نسبتده اخلاقجه درجه تأثیریه ده بوکسلیکی کورولور : الک فنا الک عالی طبقه ده . دیمک ایتسه بورمکه هرینی یکی سبایلر اکتسابه مساعد اولان تورك عثمانلرک هنوز تنور ایتیمه مش ، قابلیت و ذکاسی ایشله نه مش قسی ، کوریلر ، کوچوک شهر ایلر ، چال و معتدلر ، منورل کی بوسبتون فنا بر شکل اکتساب ایتیمه مشدر . بونلرده قانون وراثت ایتیمه سیله اسکی تورک شیه لرندن هنوز برقیه ، تربیه بیوک بر استمداد وار . « [ ۵۸ ، ۵۹ ] هاشم بک اکتسابدن تلخیصاً نقل ایتدیکمز شو مصالبه بحثی . انسانلرک حیوانلره قیاسی اساسنه مستند اولمقله برابر بونک تورک عرقنه تطبیقنده مصالبه نك کندیکی کی غیر متجانس بر طاق منطق سزلقلر واردر . بو بحثک باشنده کوستا و لوبونک بر سوزی وار ایدی : « تصالب ایدم جک هرقلر عددجه غیر مساوی اولورلر سه اقلیمده بولونلر بر قایج ذریتدن صوکره انسانلرندن ، قانلرندن هیچ برار بر ایتیمه زین نابود اولور . « شمدی باقم عثمانی تورکارک اختلاط ایشدکلری بائنجی عنصرلرندن هانکی طرفده اکثریت وار : هاشم بک عثمانی تورک حکومتک صورت تشکلی کتابک مبادی سنده قید ایدرکن درت یوز چادیردن عیسارت بر عشرتدن جهانگیر بر دولت وجوده کلمی طرزنده کی منقبة تاریخیه یی بک غریب بر خلاف حقیقت اوله رق ناطق ایتدکن صوکره شویله سوبلر :

« عثمان غازیک اسکی انغانی اوزرینه یکی حکومتی تأسیس ایتدیکنی ساچوقیلر تورك ایدیلر ... حقیقت شوده . عصر لرجه دوام ایدن تورك ایتیلرینک عظیم و مکرر مد و جذریده نادولی ساحه استیلا سنده کوچوک زمهر لردن ترک ایتدیکنی ترسبات ، انا دولونک هر طرفنه یایلمش بر تورك طبقه سی تشکیل ایتدیکنی زمانده ایدی که سلمان شاه او حوالی به کلدی .

سیلا ایتدیکمه : ها کوچوک و داهابوک صولرک عینی ضرورتله انعامه مجبور اولدقلری برابر مانک نهایت کنیش ساحلری استیلا ایدم جک مرتبه ده خریشان بر نهر اولامی کی تورك - عثمانلر دخی آناطولوده کندی عرقندن بر چوق کوچوک زمهر لری الحاق ایدرکدن مهیب ، قوی ، مستولی بر کتله اولدی . منشأ عرقی ، لسانی ، دخی ، بر اولان بو زمهر لک یاواش یاواش یکانه تورك - عثمانی حکومتنه استعاله سی بیوک مهاره لر لروی اولان کمیتی وجوده کتیردی . « [ ۵۹ ، ۶۰ ]

مؤلفک شو صورتله واقع اولان کندی تدقیقات تاریخیه سنده نظر آ عثمانی تورکارینک الک چوق اختلاطی ینه کندی تعبیری وجهه عرقی لسانی ، دخی بر اولان سلجوق تورکارله وسائر اسکی تورکارله اولشدر . حال بوکه متجانس اقوامک تصالبی عرقک تدیسینی موجب اولمایوب بلکه ترقی سنده سبب اوله بیله جکنی کوستا و لوبونک سوزلری صیره سنده قید ایتیمشدر . شو حالده تورك - عثمانی عرقی ، مصالبه نك شو بیوک قسمندن متضرر اولماق لازم کله جک . دیوشیرمه لرله وسائر مابین عنصرله واقع اولان تصالبی ایسه برنجی قسمه نسبتله اهمیت سز اولدیغندن عثمانی تورکارله دیگر تورکارک امتزاجندن متحصصل تورك عنصر مترقی ستنک اکثریتله اختلاطه اوغرایان بو اقلیتک ، ینه تصالب قانونی موجبینجه



مناسبت ، تضاد می ؟ داهاسی وار هاشم بك ، كندی تعبیریگزجه  
جاهل و معتقدل نهدن منورلر قادر فنا برشكل ا كتساب ائمه مش ؟  
بولورده نچین تورك شیمه سندن ، تورك سجیه سندن برقیه موجود ؟  
حال بوكه اورنا آسیادن كان تورك سیاستك علی السویه تبدلی تصالب  
خصوصیتده جمله سبك همحال اولدیغنه شاهد دكلی ؟ خلاصه ، هاشم بك ،  
نجانده استعداد اعتباریه عثمانلی توركلرینك اقسامی آرمه سنده کی فرقاری  
ای کوریورسکز ، بالکز روح مسیحی اکلایامبورسکز . اونك  
ایچین بوتصالب بخشنه عائد ندقیقات فیزیولوژیبه کز بوشدر .

بوجنك ، اشله دكجه - میدان چیقان تناقضلرندن ده قطع نظرله -  
نجات واعنلا یوللرینك بولجیسنه یاس و نومیدی درس وحشی ویرمکن  
باشقه قائده شی یوق ، چونکه مصالبه تأثیری ایله روحنی ضایع ایدن  
ملت برداها بانی دوغروانه ماز ، دیدیکز ، تورك عثمانلی عرقك  
مصالبه ایله روحنی تخریب ایتش اولدیغی ده سوبله دیکز ، کویلیرده ،  
جاهلارده ، معتقدلرده فلاکت برازا هون ایسه شبهه یوق که بو تصالب  
عرق اعتباریه اقسام مذکورنك براز فرقلی اولماسندن نشئت ائجه -  
مشدر . منورلرله بولر آرمه سنده کی فرق صرف تحصیل و تربیه فرقیدر .  
زیرا غیر منورلر عرق داهای از تصالبه معروض قالمش اولدیغنی ادعا  
ایتمک ممکن اولمادیغنی کی کویدن كان و باباسنك کویلی قانی حامل بولونان  
چو جو قلدرد منورلر آرمه سنده قاریله قدن صوکره دیکرلرندن سچیلمز  
اولورلر که البته بولر یکیدن برتصالب عرق کچیرمه مشلر و مجرد تحصیل  
و تربیه کی میاخانه سندن کجاشلردر . نتیجه ، تصالب عرقی خصوصیتده

حالی وسافل طبقه لرك یکدیگرندن فرق اولمایه رق هبسی بردر . وسنرك  
ادعا کزده کوره مادام که عثمانلی توركلر مصالبه ایله روحنی تخریب ایتمشدر ،  
مادام که روحنی تخریب ایدن ملت ده برداها بانی دوغروانه ماز . اوله  
ایسه هاشم بك ، ممکن اولیه جق برشیدن ، نجات واعنلا دن بحث ایدن  
بوکتابی نهیه یازدیکز ؟ اوت ، تکرار ایدیم که نجانده اهلیت اعتباریه  
عثمانلی توركلرک اقسام وطبقاتی آرمه سنده کی فرق ای کوریورسکز ،  
لکن روح مسیحی اکلایامبورسکز . اونی سزه بن سوبله ییم :

عثمانلی توركلرک محوخی حاضرلایان اخلاق سزاقك ، سجیه سزاقك  
سبب ومنشأی منورلرده دینسزلك ، غیر منورلرده علمسزلكدر .  
ودینسزلكك اخلاق اوزرنده تأثیر مشیموی جهلدن زیاده اولدیغنی  
ایچندر که منورلر داهای متریدر . صوکره بومنورلرده برزده جهل ،  
و غیر منورلرده برزده ضعف دین واردر . وبرنجی سببک یعنی  
دینسزلكك برمقداری ایله ایکنجی سببک تمامی ، کره ارضك هر  
قطعه سنده بولونان مسلمانلر اوزرینه برهموم بلوی حالنده مستولیدر .  
ایشته بزى پیتیرن دردیمن ایچین آرادیغکز وحقیقه محتاج اولدیغمز  
شاه دارو : دینه مقرون بر علم و ایکنی جامع عملی بر تربیه ا  
صوکره عصرده ، بزى اسکی و صوموی دردیمن و ایکنجی درجه ده بادی  
انقراض اولان علت جهلدن تخلص ایتك ایسته یلر ، داهای حاد ،  
داهای مهلك برمرض انقراض اولان دینسزلكك دوغرو سوق ایتدیله .

مصطفی صبری

## حضرت محمد علیه السلامک دینی

اسلام

اعظم متفکرین اسلامیه دن محمد حبیب افندی حضرتلری دارالحکمة الاسلامیه ریاستنده بولوندلری زمان . انکلتزه کاپساسنه منسوب مطبعه دینی گنجینه سی باش  
محرری طرفندن مقام مشیخت علیابه سورولان مؤلر مناسبتله دین اسلام حقنده مهم بر اثر نامه آلمیه باشلامشدری . فسمأ تحریر بویورولان بوارکزنی  
بو هفته دن اعتباراً نشره باشلایوروز . مباحث محررمی اشار ایدنجیه قدران شاء الله مابعدی ده کمال بویوره رق دین اسلام حقنده شرق و غربیه معظم برار  
اهدالیتش اولورلر .

بن نصر بن کنانه بن مدرکه بن الیاس بن مضر بن معد بن نزار بن  
عدنان ( صلی الله علیه وسلم افندش حضرتلرینك دینی حیات نبو -  
تپناهیلرنده یکیمی اوچ سنه علی التفصیل تبلیغ و تعلیم و تطبیق  
بویوردینی احکام علمیه و عملیه دن عبارتدر که « اسلام » کلمه سیله  
تلمیخص اولنور .

قرآن عظیم الشانك « ان الدین عندالله الاسلام » ، « ومن ینفخ  
غیرالاسلام دیناً فلن یقبل منه » کی آیتنده بو عنوانی تقیت  
ایدیش اولان دین اسلام قام مناسبتله وحدانیت الهیه اساسنه مشتمله

اعظم انبیا میسانده قرون تاریخیه لك دور تکملنه زینت بخش  
اوله رق میداندن مناسبتله قدر کذارش حیاتی تاریخده تماماً معلوم  
ومأثر وشئونات ندیمه سی علماً مضبوط اولوب قرن اخیرده قدرترقیات  
معنویه و مادیه بشریه لك اک بیوک عواملندن بولندیغی مجزوم بولونان  
وحائز اولدیغی قطعیت علمیه و تاریخیه ایله ادیان و انبیاء سالله نك  
موجودیت تاریخیه لرغی دخی ضمان توثیق و تأییدی آلتنه آلان  
بیغمبر ذیشانمز ، خانمالانبیا محمد مصطفی ( بن عبدالله بن عبدالمطلب  
بن هاشم بن عبد مناف بن قصی بن کعب بن لؤی بن فهر بن مالک